

TANTÁRGYI TEMATIKA**Jogász osztatlan képzés**

nappali-levelező tagozat

Polgári jog 1.**2026/27/1. félév**

Tantárgy neve: Polgári jog 1.	Tantárgy Neptun kódja: AJPJT260N3 (nappali) AJPJT260L3 (levelező) AJPJT279D3 (diplomás levelező) Tárgyfelelős intézet: Civilisztikai Tudományok Intézete Polgári Jogi Tanszék Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Prof. Dr. Barzó Tímea tanszékvezető, egyetemi tanár (nappali tagozat) Dr. Sági Edit egyetemi docens (levelező tagozat)	
Közreműködő oktató(k): Prof. Dr. Barzó Tímea tanszékvezető, egyetemi tanár Dr. Leszkó László egyetemi docens Gondosné Dr. habil. Pusztahelyi Réka egyetemi docens Dr. habil. Juhász Ágnes egyetemi docens dr. Tóth Gergő József egyetemi tanársegéd Dr. Udvarhelyiné dr. Sági Edit egyetemi docens Dr. Kriston Edit egyetemi adjunktus dr. Stefán Ibolya egyetemi tanársegéd	
Javasolt félév: 3. félév	Előfeltétel: Polgári jogi gyakorlat I (e)
Óraszám: nappali: 2 óra / hét levelező és diplomás levelező: 16 óra/félév	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: nappali: 4 levelező: 4 diplomás levelező: 5	Munkarend: nappali/levelező
Tantárgy feladata és célja: A polgári jog a civilisztikai tudományterület alapozó tantárgya. A polgári jogi oktatás célja a klasszikus magánjogi ismeretek átadása. A képzés egyaránt hangsúlyt fektet az elméleti alapozásra, valamint a bírói gyakorlatot is felölelő tételes joganyag elsajátítására. A polgári jog négy féléven keresztül kerül oktatásra, az egyes félévek tananyaga egymásra épül. Az első szemeszterben a hallgatók megismerkednek a polgári jogi dogmatika alapjaival az általános tanok keretében, továbbá e félév feladatát képezi a személyek joga, benne a jogképesség, a cselekvőképesség, a jogi személyek és a személyiségvédelem tárgyrészek, valamint a szerzői jogot és az iparjogvédelem joganyagát átfogó szellemi alkotások témakör feldolgozása Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> T2, T3, T5, T6, T11, T12, T13, T15 <i>képesség:</i> K2, K4, K5, K7, K8, K10, K15, K19, K20, K23, K24, K25, K28, K30, K31 <i>attitűd:</i> A2, A3, A5, A7, A13, A15, A17, A18, A20 <i>autonómia és felelősség:</i> F3, F4, F5	
Tantárgy tematikus leírása: nappali tagozat: Kedd 8:00–10:00 A/6. XVIII. ea. levelező tagozat: (Dr. Sági Edit)	

2026.09.18. (péntek) 12:30–15:50 – Online

2026.09.25. (péntek) 12:30–15:50 – Online

2026.10.16. (péntek) 16:00–19:20 – Online

2026.11.13. (péntek) 16:00–19:20 – Online

1. A polgári jog tárgyköre, rendszere. A polgári jog (magánjog) tudományának kialakulása, fejlődése napjainkig. A magyar polgári jog alapvető elvei.
2. A polgári jog forrásai. A polgári jogi norma szerkezete és fajtái. A polgári jogszabályok érvénye, hatálya és alkalmazása. A polgári jogviszony szerkezete és elemei. Az abszolút és relatív szerkezetű jogviszonyok.
3. A jogviszony alanya, tárgya, tartalma (alanyi jog, igény, hatalmasság stb.). A jogi tények mibenléte és csoportjai. Emberi magatartások. A jogügyletek fogalma és csoportjai.
4. Emberi és társadalmi körülmények. A közhatalmi aktusok, mint jogi tények. Az idő múlása. Az elévülés jogi természete.
5. A személyek joga alapfogalmai (jogképesség, cselekvőképesség, szerző- és vétőképesség, belátási képesség, személy, személyiség, jogi személy). Az ember jogképessége. Holtnak nyilvánítás, a halál tényének bírói megállapítása. A cselekvőképesség. A korlátozottan cselekvőképes személyek és ügyletkötő képességük. A cselekvőképtelen személyek köre és ügyletkötői képessége.
6. A támogatott döntéshozatal, a támogatóra vonatkozó alapvető rendelkezések. Előzetes jognyilatkozat tétele, nyilvántartásba vétele. A jognyilatkozat hatályossá nyilvánítása. A gondnokság alá helyezésre vonatkozó fontosabb rendelkezések (zárlat, ideiglenes gondnokrendelés). A gondnokrendelés.
7. A személyiségvédelem közös szabályai, az általános személyiségi jog megjelenése. Jogellenességet kizáró okok a személyiségvédelemben. Közéleti szereplők sajátos megítélése. Az élet, testi épség, egészség védelme. A személyes szabadság, a magánélet, a magánlakás sérthetetlensége. A jóhírnév, becsület védelme, hátrányos megkülönböztetés tilalma.
8. Képmáshoz és hangfelvételhez való jog. A kegyeleti jogok. PTK-ban nevesített titokfajták (levéltitok, hivatásbeli titok). A személyhez fűződő jogok védelmének objektív és szubjektív eszközei. A személyhez fűződő jogok érvényesítése. A sérelemdíj. A sajtóhelyreigazítás.
9. A jogi személy fogalma, fajtái. A jogi személy létesítésének szabályai. A jogi személy képviselete.
10. A jogi személyek törvényességi felügyelete. A jogi személyek megszűnése. Az állam jogalanyisága. Az egyesület fogalma, létrejötte, szervezete, működése és megszűnése.
11. A köztestületek. A politikai pártok és az egyházak. Az alapítvány fogalma, létrehozása, szervezete, működése és megszűnése.
12. A szerzői alkotás kritériumai. A szerző személyhez fűződő és vagyoni jogai. A szerzői jog korlátai. Szerzői alkotás és munkaviszony. A szomszédos jogok védelme.
13. A szabadalmazható találmány kritériumai. Kizárás az oltalomból. A szabadalmi oltalom korlátai. A szabadalmi jogviszony tartalma. A használati mintaoltalom.
14. A know-how jogi védelme. A formatervezési minta oltalma. Védjegyként oltalmazható jelzések és kizáró okok. A védjegyoltalom keletkezése és megszűnése. A védjegybitorlás. A földrajzi árujelzők oltalma.

Félévközi számonkérés módja és értékelése, kollokvium teljesítésének módja:

Az előadásokon a személyes részvétel a tananyag maradéktalan elsajátítása érdekében kötelező. A jelenlétet a tanszék oktatói minden alkalommal ellenőrzik. **Kettőnél több hiányzás az aláírás megtagadásával jár.** Ebben az esetben az aláírás a félév végén (utolsó szorgalmi héten) a teljes féléves anyagból, az előadás helyszínén és időpontjában, írásbeli beszámoló útján szerzhető meg. A tanszék a szorgalmi időszakban az aláírás megszerzésére több lehetőséget nem biztosít, arra a továbbiakban a Vizsgaszabályzat szerint van lehetőség egy beszámoló dolgozat formájában a teljes féléves anyagból.

A tantárgy számonkérésének módja: szóbeli vizsga (**kollokvium**). Kollokviumot az a hallgató tehet, aki az előadáson megszerezte az aláírást. **A szóbeli vizsgára való felkészülés érdekében a Tanszék minimumkérdéseket (alapfogalmak) határozott meg, melyeket feltöltött a hivatalos honlapjára. Ezekből a minimum kérdésekből a tételhúzás előtt a vizsgáztató tesz fel kérdéseket. A vizsgázó abban**

az esetben folytathatja a vizsgát, amennyiben a feltett három kérdésből legalább kettőre helyes választ adott. A minimumkérdések helyes megválaszolása ellenére is lehet sikertelen a hallgató vizsgája. A vizsgáztatást a tanszék oktatói végzik. A hallgatók két tételt húznak. A vizsgáztatás a tételeken kívüli tananyagra is kiterjed.

Kötelező irodalom:

1. Barzó Tímea-Papp Tekla (szerk.) Civilisztika I. Általános tanok, Személyek joga, Szellemi alkotások joga. Budapest, Magyarország: Dialóg Campus Kiadó, 2018. https://antk.uni-nke.hu/document/akk-uni-nke-hu/ATMA_Civilisztika_I.pdf
2. BARZÓ Tímea - CZÉKMANN Zsolt - CSÁK Csilla (szerk.): „Gondolatok közttere” A közösségi média személyiségvédelemmel összefüggő kihívásai és szabályozása az egyes államokban, Miskolci Egyetemi Kiadó 2021. 1-710.o.
3. Sági Edit (2025) *Szellemialkotások joga – esetközpontúan*. Miskolc: Miskolci Egyetem, <https://jogi-kar.uni-miskolc.hu/files/35038/SZELLEMI%20ALKOT%C3%81SOK%20JOGA%20-%20ESETK%C3%96ZPONT%C3%9AAN.pdf>
4. Wielec, Marcin, ed. (2023) *The Right to Privacy in the Digital Age : Perspectives on Analysis of Certain Central European Countries' Legislation and Practice*. Studies of the Central European Professors' Network. Central European Academic Publishing, Miskolc, Budapest. ISBN 9786156474209; 9786156474216 [CEA-ProfNet07Wielec-RighttoPrivacy03e-konyv.pdf \(mtak.hu\)](https://www.mtak.hu/100000/1/CEA-ProfNet07Wielec-RighttoPrivacy03e-konyv.pdf)

Ajánlott irodalom:

1. Barzó – Bíró – Juhász – Lenkovics – Pusztahelyi: Általános tanok és Személyek joga, Bíró György (sorozatszerk.): Új magyar polgári jog sorozat I. kötet, Novotni Kiadó, Miskolc, 2015.
2. Barzó Tímea – Fráter-Bihari Petra: Gyermejjogok az online térben. IN MEDIAS RES: FOLYÓIRAT A SAJTÓSZABADSÁGRÓL ÉS A MÉDIASZABÁLYOZÁSRÓL 14 : 1 pp. 117-143., 27 p. (2025)
3. Nochta Tibor: A személyiségi jogok magánjogi szankciós védeltségéről (MJ, 2018/1., 1-8. o.)
4. Petrik Ferenc (szerk.): Az új Ptk. Magyarázata, I/VI és IV/VI. kötetek (A 2013. évi V. törvény, az új Ptk. kommentárja), HVG-ORAC, Budapest, 2014. második kiadás
5. Görög Márta: "Valami mocorog a felszín alatt" - Tézis, antitézis és szintézis a személyiségi jog területén (GJ, 2023/1-2., 14-19. o.)
6. Halász Csenge: A közéleti szereplők személyiségi jogvédelmének aktuális kérdései, különös tekintettel a Kúria joggyakorlatára (KD, 2025/1., 195-201. o.)
7. Halász Csenge: A személyiségi jogok oltalmának irányai az Európai Unió jogalkotásának és jogalkalmazásának tükrében (EJ, 2025/2., 8-13. o.)
8. Halász Csenge: A sharenting személyiségi jogi kérdései (IMR, 2025/1., 166-175. o.)
9. Halász Csenge (2023) *A magánélethez való jog*. Miskolc: Bibor Kiadó
10. Shultz Márton (2023) *A magánélethez való jog értelmezései és határterületei*. Budapest: HVG-ORAC.
11. David Sehnálek (2023) Sharenting and Children's Privacy Protection in International, EU, and Czech Law: Parents, Stop Sharing! Thank You, Your Children, *Central European journal of Comparative Law*, 4(1), pp. 111–132. <https://doi.org/10.47078/2023.1.111-132>.
12. Sági Edit: Pizza és opera - a reklámok szerzői jogi megközelítése, *In Media Res*, 2025/1, pp. 176-190; <https://doi.org/10.59851/imr.14.1.10>.
13. Sági Edit, Prém Kata Zsófia: A fotóművészeti alkotások szerzői jogi sajátosságai és az internetes felhasználás nehézségei, *In Medias Res*, 2024/2, pp. 153-168;
14. Metzinger Péter: A mesterséges értelem általános polgári jogi értelmezéséről, *Jogtudományi Közlöny*, 2023/3, pp. 113-124.
15. Blutman László: Burkolt tényközlések és tényalapú értékítéletek, *Jogtudományi Közlöny*, 2023/5, pp. 213-224.
16. Pusztahelyi Réka: The Time Limits for Enforcing Claims and Exercising Rights: Preclusive Terms and Periods of Limitation in the light of the Proposal of the New Hungarian Civil Code ZBORNIK RA-DOVA PRAVNI FAKULTET (NOVI SAD) 46.:(2.) pp. 551-571. (2012)

17. Tímea BARZÓ- Csenge HALÁSZ: The Right to Privacy in the Light of the Hungarian Special Law. In: The Right to Privacy. The View of Young Researchers (ed. Marcin Wielec, Bartłomiej Oreziak) Instytut Wymiaru Sprawiedliwosci, Warszawa, 2024. (ISBN 978-83-67149-40-2) 9-18.o.
18. Szalai Péter: Intellectual Property Rights in the Hungarian Legal System, with and Overview of the New Civil Code, In: Smuk Péter (szerk.) Transformation of the Hungarian Legal System 2010-2013. Budapest: Complex Kiadó, 2013. pp. 305-316.
19. Szülők háborúja – személyiségi jogok csatája, avagy alkalmazhatók-e személyiségvédelmi eszközök a családjogi jogvitákban? Opuscula Civilia. 2022. 1-15.o. https://antk.uni-nke.hu/document/akk-copy-uni-nke-hu/Opuscula_Barz%C3%B3.pdf

Miskolc, 2026. 09. 01.

dr. Heinerné Prof. dr. Barzó Tímea
intézeti tszv. egyetemi tanár